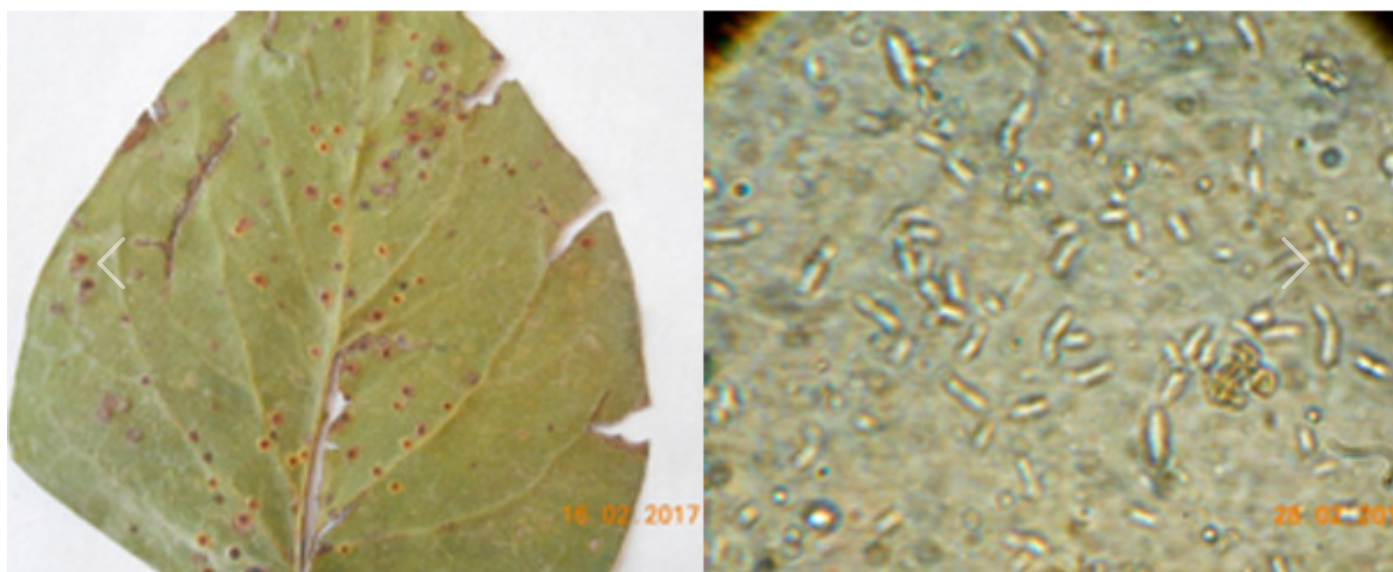

Leylak Hastalıkları

Автор(и): проф.д.с.н. Марияна Накова, Аграрен университет Пловдив; проф. д-р Борис Наков, Аграрен университет Пловдив; гл. ас. д-р Катя Василева, ИЗК "Марица" - Пловдив

Дата: 04.05.2017 *Брой:* 5/2017

Son yıllarda, çiftçiler başta süs çalıları, bazı yapraklı sebzeler ve otlarda (yemekler ve konserveler için) hastalıkların ortaya çıkması ve yayılması konusunda endişe duymaktadır. Yapılan izleme çalışmaları, pratikte henüz bilinmeyen ve literatür bilgilerinin yetersiz olduğu hastalık etmenlerinin ortaya çıktığını göstermektedir. 2015–2016 döneminde, hastalıklardan şiddetli şekilde etkilenen bitki örtüsü üzerinde araştırmalar yapılmıştır.

Adi leylak (*Syringa vulgaris*)

Külleme */Microsphaera syringae/* – leylak üzerinde yeni bir patojen. Hastalık bitkilerde kolayca tespit edilir. Başlangıçta yaprak ayasının üst yüzeyinde beyaz, daha sonra grimsi, gevşek bir miselyum tabakası görülür

(Şekil 1). Genellikle ilk belirtiler ana damarların çevresinde gelişir ve ardından miselyum hızla yaprak ayasına yayılır. Daha sonra yapraklar kahverengiye döner ve şiddetli şekilde etkilenenler nekroze olur ve dökülür. Külleme ayrıca genç sürgünleri ve çiçek organlarını da parazitler. Fungusun miselyumu üzerinde patojenin kleistotesyaları oluşur.

Kahverengi yaprak lekeleri /*Gloeosporium syringae*/ – leylak üzerinde yeni bir patojen.

Hastalık 2016 yılında daha yaygın şekilde yayıldı. Yaprakların üst tarafında, kenarları daha koyu, hafif kabarık bir kenarlıkla sınırlanmış, yuvarlak, açık kahverengi, hafif çökük lekeler oluşur (Şekil 2). Nekrotik dokularda fungusun aservülleri bulunur.

Gri yaprak lekeleri /*Septoria syringae*/ – leylak üzerinde yeni bir patojen.

Yapraklarda, daha koyu bir kenarlık ve açık gri bir merkeze sahip, patojenin piknidyalı olan siyah noktacılarla bezenmiş açık kahverengi lekeler oluşur.

Mücadele öncelikle koruyucu olmalıdır:

Hastalıklı sürgünler kesilip yakılmalıdır;

Yaprak dökümünden sonra yapraklar toplanıp yakılmalıdır;

Leylak hastalıklarıyla mücadele için kayıtlı bir fungusit bulunmamaktadır. Küllemeye karşı koruyucu ilaçlama için kükürt içeren ürünler kullanılabilir. Piyasada bulunmuyorsa, ıslanabilir kükürt şu tarife göre hazırlanabilir: 10 L çözelti için, 200 g toz kükürt, 20 g çamaşır tozu veya sıvı çamaşır deterjanı (20–30 ml) ile karıştırılır. Karışım macun kıvamına gelinceye kadar iyice karıştırılır. Ardından sürekli karıştırarak 10 L'ye kadar su eklenir. Etkinlik, 8–10 g potasyum permanganat veya 50–60 ml berrak formalin eklenirse artar.

Küllemeye karşı kış ilaçlaması, yalnızca potasyum permanganat (30–40 g) ve 10–20 g karbonat ilavesiyle de yapılabilir.

Yaprak lekesi ve külleme karışık enfeksiyonu durumlarında, çiçeklenme öncesi ve sonrasında, Topsin M – %0.1 veya %1 Bordo bulamacı ile %0.5 berrak formalin kombinasyonu kullanılarak ilaçlama yapılabilir.